

سادگی مراسم ازدواج حضرت علی (ع) و حضرت فاطمه (س) باید معیار باشد

مراسم عروسی امام علی (ع) و فاطمه سلام الله علیها بسیار ساده است سادگی عمل آنها می‌تواند برای امروز ما معیار باشد تا جوانان به آسانی به خانه بخت بروند.

مراسم عروسی امام علی (ع) و فاطمه سلام الله علیها بسیار ساده است سادگی عمل آنها می‌تواند برای امروز ما معیار باشد تا جوانان به آسانی به خانه بخت بروند.

خبرگزاری مهر-گروه دین و اندیشه-عصمت علی آبادی: امروز سالروز ازدواج حضرت زهرا سلام الله علیها و امیرالمومنین امام امام علی (ع) علیه السلام است برای همین به منظور واکاوی معیارهای ازدواج موفق با توجه به سیره زندگی این دو بزرگوار با حجت الاسلام امیر امام علی (ع) حسنلو استاد و پژوهشگر تاریخ حوزه و مدیر گروه تاریخ و سیره مرکز مطالعات و پاسخگویی به شبهات حوزه های علمیه به گفت و گو پرداختیم که حاصل آن را در ادامه می خوانید:

*چرا انسان باید در زندگی خود خصوصاً در مسأله ای به اهمیت ازدواج و تشکیل خانواده به دنبال معیار و الگو مناسب برود؟

انسان به جهت اقتضای ذات خود به معیار نیاز دارد؛ الگو سازی و معرفی معیار از جمله معارف معرفتی قرآن هست؛ قرآن برای مردان و زنان معیارهای جامع صفات کمال معرفی می نماید؛ قرآن هدایت معیار می دهد لذا به معیارها باید بها داد و آنها را شناخت و مورد توجه قرار داد. «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَ الْيَوْمَ الْآخِرَ وَ ذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا؛ مسلماً برای شما در زندگی رسول خدا سرمشق نیکویی بود، برای آنها که امید به رحمت خدا و روز رستاخیز دارند و خدا را بسیار یاد می کنند». (احزاب، آیه ۲۱) «قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَ الَّذِينَ مَعَهُ؛ برای شما سرمشق خوبی در زندگی ابراهیم و کسانی که با او بودند وجود داشت» (ممتحنه/۴) لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَ الْيَوْمَ الْآخِرَ؛ (ممتحنه /، آیه ۶)؛ برای شما در زندگی پیامبران الگوهای زیبایی و هست، برای رسیدن به مراتب تقوا و پارسایی و مراتب بلند در روز قیامت.

به هر حال ، نخستین عامل سرنوشت ساز در تربیت انسان و شکل گیری شخصیت ، داشتن معیار و همانندسازی با معیارهای برتر است از این روی، معرفی پیشوایان بزرگ بشر که مصداق کامل آن پیامبران و فرستادگان خدا هستند؛ آنان الگو و سرمشق و معیار عملی برای انسان هستند تا در تعیین زندگی خوب زیاد بی راهه ها را تجربه نکند بلکه زود به راه با معیار درست برسد.

*چگونه می توان از زندگی مشترک امام امام علی (ع) و حضرت زهرا معیارها را شناخت؟ آیا گذشت زمان معیارها را تغییر نداده است و ما می توانیم به معیارهای زمان ایشان عمل کنیم و ازدواج موفق داشته باشیم و زندگی خوبی تشکیل دهیم؟

به طور کلی، معیار و الگو قرار دادن پیامبر (صلی الله علیه وآله) و امامان معصوم (علیهم السلام) و بزرگان دین به این معنا نیست که اقتضائات زمان به گذشته برگردانده شود؛ بلکه با توجه به تحولات زمان و اقتضائات زمان از اصول زندگی آنان پیروی ممکن است؛ الگوگیری و معیار پذیری در یک تقسیم بندی کلی بر دو محور «ارزش ها» و «روش ها» و اصول استوار است که ارزش ها ثابت است، بنابراین در معیار پذیری از پیشوایان و اسوه ها باید به اصول توجه نمود. گاهی نیز اصول متخذ از سیره حضرات قابل الگوگیری است؛ که با تحلیل و استنباط از سیره علمی و عملی آن بزرگواران، قابل دسترسی در وجوه و صور فردی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و hellip& است.

*معیارهای ازدواج موفق با توجه به زندگی امیر مؤمنان (ع) و حضرت زهرا (س) کدام است؟

زندگی موفق و همراه با سعادت قطعاً دارای معیار و اصول است؛ نیاز به برنامه ریزی و هدفمندی دارد تشکیل زندگی بدون معیار و هدف و انتخاب شریک زندگی بدون معیارهای خاص عقلانی نیست؛ بنابراین قبل از هر چیز در تشکیل زندگی شناخت طرفین مهم است؛ امام امام علی (ع) و حضرت فاطمه سلام الله علیها از همدیگر شناخت دارند و حضرت علی، حضرت فاطمه سلام الله علیها را می شناسد و انتخاب می کند؛ بدون شناخت زندگی به پیچ و خم ها و بن بست می خورد لذا شناخت اجمالی و آشنایی در تشکیل زندگی مهم است؛ معرف به همدیگر و ارزش ها و معیارهای همدیگر و شناخت وضع مادی و معنوی در انتخاب اولیه بسیار لازم است؛ بنابراین گام اول تشکیل زندگی مشترک شناخت و معرفت متقابل است؛ امروز بر اساس آمارهای یکی از علل طلاق های ازدواج هایی است که آشنایی و شناخت ها سطحی و در فضای مجازی یا بر اساس احساسات سطحی و علاقه مندی های زود گذر و بر اساس معیارهای ظاهری بی اعتبار و فاقد شناخت و معرفت لازم برای یک زندگی است.

*داشتن مشترکات معنوی و مادی چقدر در زندگی موفق مهم است؟

رکن زندگی و رکن یک خانواده همچون دو ستون اصلی هستند که برای بقا و دوام زندگی و استمرار آن این ارکان زندگی باید وجوه مشترک زیاد داشته باشند تا زندگی روی این دو پایه و رکن یا دو عنصر همسان مستقر شود اینها باید مختصات مشترکی داشته باشند؛ هدف های یکسان معیارهای مشترک داشته باشند که زندگی و همگرایی و عشق طرفینی که جوهره یک زندگی روی این اصول جرقه بزند؛ بنابراین وجوه اشتراک در آغاز زندگی مشترک گامی به سوی پیشرفت و آغاز زندگی است اسلامی؛ لذا در سبک زندگی هم کفو بودن هم طراز بودن یک اشتراک است؛ اشتباه نشود منظور از مشترکات داشتن ثروت و مکتب تنها کافی نیست گاهی مشترکات معنوی و اغلب این سنخ اشتراکات برای طرفین مهم است و معیارهای مادی در مقابل معیارهای معنوی و درونی متعالی ناچیز و نادیده هست ممکن است دختری ثروتمند به جهت عشق به پسری تمام دارایی و ثروتش را به پای او بریزد؛ لذا مفاهیم معنوی در انتخاب زندگی مشترک برگ برنده است از این روی در تعالیم دین معیار اول را ایمان لحاظ می کنند و سهم و میزان حضور خداوند و فرامین او در زندگی را اصل و رکن و گام اول انتخاب مسیر معرفی می کنند چراکه ایمان همانند قلعه و سنگری استوار است که همه مشکلات در سایه آن ذوب می شود. رسول خدا (صلی الله علیه و آله) درباره دخترشان حضرت فاطمه سلام الله علیها زهرا (سلام الله علیها) می فرمایند: «ایمان به خدا در اعماق دل و باطن زهرا چنان نفوذ کرده که برای عبادت خدا، خودش را از همه چیز فارغ می سازد.»

حسن بصری می گفت: حضرت فاطمه سلام الله علیها زهرا (سلام الله علیها) عابدترین مردم بود، در عبادت حق تعالی آنقدر بر پا ایستاد تا پاهای مبارکش ورم نمود. و درباره صفات اخلاقی ایشان از عایشه نقل شده که می گوید: بعد از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) کسی را راستگو تر از فاطمه سلام الله علیها ندیدم. این ویژگی های فاطمه سلام الله علیها در امام علی (ع) نیز در بالاترین مرزهای حقیقت دیده می شود.

*ضرورت خواستگاری و عروسی آسان در داشتن زندگی موفق چقدر است؟

از جمله معیارهای تشکیل زندگی بین امام علی (ع) و فاطمه سلام الله علیها خواستگاری آسان و بدون تشریفات بود؛ وقتی شناخت در میان باشد و مشترکات زیاد باشد خواستگاری روی این دو پایه از زندگی شکل گرفته و حرکت به سوی زندگی مشترک با خواستگاری کلید می خورد؛ فاطمه سلام الله علیها چندین خواستگار داشت اما با امام علی (ع) مشترکات فاطمه سلام الله علیها بیش از دیگران بود لذا امام علی (ع) را پسندید این سادگی و آسان گرفتن در خواستگاری می تواند برای جوانان امروز ما الگو باشد.

چراکه امروز مشکلات مختلفی در جامعه خصوصاً برای قشر جوان وجود دارد و یکی از معضلات و آسیب های بزرگ جامعه کنونی ما سختی ازدواج و تشکیل خانواده و گذر از زندگی مجردی است که دامنه زندگی مجردی و پیامدهای آن بسیار نگران کننده و آسیب زا می باشد. برای حل این مشکلات اساسی و بنیادی باید فکر و تدبیر هم از طرف مسئولین باشد و هم از طرف خانواده ها.

گاهی خانواده ها سخت گیری های بی موردی دارند و خواستگاران را قبول نمی کنند. در این باره رهنمودی از امام جواد (ع) هست: «مَنْ حَتَبَ إِلَيْكُمْ قَرَضِيئُمْ دِينَهُ وَأَمَاتَهُ قَرَوَّجُوهُ، إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ.»

«هر که به خواستگاری دختر شما آید و به تقوا و تدبیر و امانتداری او مطمئن می باشید با او موافقت کنید وگرنه شما سبب فتنه و فساد بزرگی در روی زمین خواهید شد.» امام جواد علیه السلام در اینجا معیارهای معقول اولیه را بیان فرمود که سختگیری خانواده ها منطقی و مشروع نیست. از طرفی پیامد خطرناک این جواب رد دادن و سخت و سختگیری را گوشزد فرموده است که جامعه ما اکنون گرفتار این مفاسد شده و زندگی مجردی آسیب ها و آفت های پر خطری در پی دارد که اولین آسیب آن مفاسد اخلاقی است که انسان ها در تأمین غرایز طبیعی و نیازهای جنسی اگر راه های مشروع و قانون بسته شود به راه های نامشروع و مفاسد کشیده خواهند شد، چراکه غرایز هرگز شوخی بردار نیست. لذا امام می فرماید در خواستگاری سخت گیر نباشید و مرحله اول تشکیل زندگی را سخت نگیرید تا بقیه مراحل به تدریج فراهم شود.

بسیاری از خانواده ها گرفتار این معضل هستند و مانع ایجاد می نمایند در انجام خواستگاری و زمینه ازدواج جوانان که از نظر عقلی و عرفی و شرعی این درست نیست. آسیب دوم و پیامد خطرناک دیگر تهدید نسل و جمعیت هست که اگر این روند ادامه داشته باشد خطرات ناشی از کاهش جمعیت بدتر این از مصالح فردی است. آسیب دیگر این است که عدم ازدواج دختران و پسران که با سخت گیری های بی مورد در خواستگاری ممکن است پدید آید.

عروسی و مراسم عروسی امام علی (ع) و فاطمه سلام الله علیها هم بسیار ساده است آیا سادگی عمل آنها نمی تواند برای

امروز ما معیار باشد تا جوانان به آسانی به خانه بخت بروند؛ امروز فرهنگ ها و آداب غیر صحیح از ازدواج و عروسی یک گول وحشتناک ساخته که جوانان آن را روزی تخیلی و دوردراز بلکه ناممکن تلقی می نمایند و اینها همه به خاطر دوری از فرهنگ اهل بیت است که به ساده زیستی تاکید کرده اند؛ مراسم خواستگاری امام علی (ع) و فاطمه سلام الله علیها تمام شد و امام علی (ع) برای تهیه جهیزیه چند تا کالا آورد به حضور پدر خانمش که رسول الله (ص) باشد عرض کرد اینها را می فروشم لوازم خانه تهیه کنم؛ حضرت فرمود یکی را که در جهاد و دفاع از دین لازم هست نفروش فکر کنم سپر بود یا زره و آن یکی که کم تر لازم بود آن را فروخت و لوازم ابتدایی دونفره را خرید چند روز بعد مراسم عروسی با یک نوع غذا و شام ساده که به آن ولیمه می گویند انجام شد که فقرا نیز بر سر سفره این غذا حضور داشتند؛ امروز گاهی ۱۰ نوع غذا در تالارهای گران قیمت وبا تشریفات سفارش می دهند که کاملاً غیر عقلانی و خلاف شرع است؛ اساساً ما در زندگی بزرگان دین چنین تشریفات زائد نمی بینیم؛ گاهی برخی مسئولین از این عروسی های شبیه عروسی فراغنه و معاویه و خلفای جور می گیرند خبرش در رسانه ها می پیچد و همین انحرافات فرهنگی بر روی مردم تأثیر دارد؛ لذا در عمل به معیارهای دینی باید مسئولین مقدم باشند تا مردم نیز از آنها تبعیت کنند.

* ساده زیستی و آغاز زندگی بدون تشریفات زائد از معیارهای شروع زندگی موفق است در این زمینه توضیح بفرمائید:

ساده گرفتن آغاز زندگی با دوری از تشریفات زائد امتیاز دیگری است که آغاز زندگی امام علی (ع) و فاطمه سلام الله علیها بسیار مشهود است؛ از جمله برگزاری مراسم عروسی و ازدواج و کم هزینه بودن عروسی و آغاز زندگی معنوی بدون تشریفات زائد؛ نکته بر جسته زندگی مشترک این دو بزرگوار است؛ ابزار وسایل زندگی آنان شاید در این زمان قابل استفاده نباشد، اما آنچه ارزشمند و قابل الگوبرگیزی است، «حقیقت»، «محتوا» و «روح» این رفتارها که به آن اصول ارزشی می توان گفت.

از حضرت فاطمه سلام الله علیها زهرا (سلام الله علیها) در مدت عمر کوتاه خود، اصول زیبایی برای انسان و زن نمونه برای باقی است. که می توان از آن الگو گرفت از جمله در عبادت، در رابطه تربیت فرزند و همسر داری، احترام به پدر و مربی خود، عفاف و حجاب، جهیزیه کم و ساده، ساده زیستی، انس با قرآن و تعلیم آن به فرزندان خویش، مراعات نظم و قوانین در زندگی، تقسیم کار در منزل؛ اهمیت دادن به همسایه، ارج نهادن به شخصیت کودکان، و حضور و غیاب آنها، رعایت عدالت بین فرزندان و سایر اصول و شاخصه های اخلاقی و ارزشهای انسانی که به مواردی از آن اشاره می کنیم:

* عفت و حیا تا چه میزان در خصوص موفقیت در زندگی مهم به شمار می رود؟

عفت و ادب و حیا زهرا (س) بالاترین نمونه است؛ پرهیز شدید از نامحرمان درس و امتیاز بزرگ فاطمه سلام الله علیها است که بسیار مهم و مؤثر در منزلت معنوی فاطمه سلام الله علیها در نزد پروردگار است؛ آن حضرت به عنوان باحجاب ترین و با عقیف ترین فرد است، بانوان مسلمان را سزاوار است این سیره زهرا را جدی گرفته و از آن پیروی نمایند. امام علی (ع) نیز در میان مردان و جوانان به عفت و حیا و ادب متصف و معروف است؛ از شدت حیا در مطرح کردن عشق خود به فاطمه سلام الله علیها در خواستگاری نقل شده و زبان زد است؛

* از همسر داری فاطمه سلام الله علیها چه درس هایی می توان برای زندگی امروز گرفت؟

حضرت فاطمه سلام الله علیها زهرا (سلام الله علیها) از لحظه ورود به خانه ساده و گلی، اما نورانی حضرت امام علی (ع) (علیه السلام) تا آخرین روز زندگی، بر سر پیمان خود بود. این از فرازهای برجسته زندگی حضرت فاطمه سلام الله علیها زهرا (سلام الله علیها) است، که از همان آغاز ورود به خانه همسر، تمام شخصیت و هویت خود را چنان بروز دهد که تا پایان مسیر مشخص باشد. پاسخ صریح و زیبایی حضرت امام علی (ع) (علیه السلام) به پیامبر اکرم (صلی الله علیه وآله) در فردای عروسی، مویدی است، بر آنچه گفته آمد. حضرت امام علی (ع) (علیه السلام) در این جواب کوتاه و عمیق، فاطمه سلام الله علیها را بهترین یار و مددکار، در طاعت حق معرفی می کند. وقتی پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم از او پرسید که فاطمه سلام الله علیها (سلام الله علیها) را چگونه یافتی؟ عرض کرد: «نِعَمَ الْعَوْنُ عَلٰی طَاعَةِ اللَّهِ؛ فاطمه سلام الله علیها چه خوب یآوری برای اطاعت الهی است».

و هنگامی که پیامبر گرامی اسلام (صلی الله علیه وآله) همین پرسش را از فاطمه سلام الله علیها زهرا (سلام الله علیها) کرد، پاسخی شنید: «خَيْرٌ بَعْلٍ؛ بهترین شوهر است». که حکایت از کمال رضایت و خشنودی فاطمه سلام الله علیها زهرا (سلام الله علیها) می کند. تعاون بر تقوا، نیکی از ارکان زندگی مشترک حضرت امام علی (ع) (علیه السلام) و حضرت فاطمه سلام الله علیها زهرا (سلام الله علیها) بود و شاید یکی از بهترین و شکوهمندترین نشانه های آن این است که فاطمه سلام الله علیها زهرا (سلام الله علیها) در طول زندگی پر فراز و نشیب خود با امام علی (ع) (علیه السلام) هیچ گاه از وی تقاضایی ننمود که اجابت آن برای حضرت امام علی (ع) (علیه السلام) مشکل و موجب اذیت وی باشد. لباس، زینت، اثاث خانه، مسکن وسیع و

امثال آن خواسته هایی است که معمولاً هر زنی به خود اجازه می دهد که از همسر خویش درخواست نماید، اما فاطمه سلام الله علیها زهرا (سلام الله علیها) هرگز همسرش را برای تهیه این نوع خواسته ها به زحمت نینداخت. حتی وقتی در بستر بیماری بود و حضرت امام علی (ع) (علیه السلام) با دلی پر از عشق و محبت، از او خواست که اگر خواسته ای دارد ابراز کند، فاطمه سلام الله علیها زهرا (سلام الله علیها) از بیان تقاضای خود آیا می کرد. حضرت امام علی (ع) (علیه السلام) فرمود: فاطمه سلام الله علیها جان، چیزی از من بخواه؛ هنگامی که فاطمه سلام الله علیها زهرا (سلام الله علیها) را همچنان ساکت و آرام دید، او را سوگند داد که از او تقاضایی کند. فاطمه سلام الله علیها که دیگر سکوت را جایز نمی دید، گفت: اکنون که سوگندم دادی اگر اناری باشد، مایل هستم. حضرت امام علی (ع) (علیه السلام) از اینکه دید همسرش بعد از سال ها زندگی و قناعت، بالاخره از او درخواستی کرده است، برای انجام خواسته او با خوشحالی از خانه بیرون آمد که مشروح جریان آن، در کتاب های تاریخی و روایی آمده است.